

<b>Струка (назив):</b>	<b>ЕКОНОМИЈА, ПРАВО И ТРГОВИНА</b>	
<b>Занимање (назив):</b>	<b>ТРГОВАЧКИ ТЕХНИЧАР</b>	
<b>Предмет (назив):</b>	<b>КЊИГОВОДСТВО</b>	
<b>Опис (предмета):</b>	<b>Стручно-теоријски предмет</b>	
<b>Модул (наслов):</b>	<b>Евиденција пословања трговинских предузећа</b>	
<b>Датум: 2023.</b>	<b>Шифра:</b>	<b>Редни број: 04</b>
<b>Сврха</b>		
Остваривањем овог модула ученици стичу теоријска и практична знања о специфичностима пословања трговинских предузећа и његовим основним циљевима и задацима. Ученици ће бити у могућности да књиговодствено прате набавку и реализацију трговинске робе, евиденцију трошкова трговине и утврђивање и распоdjелу резултата пословања трговинских предузећа. На тај начин они се оспособљавају за повезивање стечених стручно-теоријских знања са праксом конкретних трговинских предузећа и књижењу истих кроз прописане евиденције.		
<b>Специјални захтјеви / Предуслови</b>		
Завршени претходни модули из књиговодства и других стручних предмета – Економика трговине, Трговинско пословање, Економија, Практична настава – Кореспонденција, Пословна информатика који представљају основу за разумијевање и реализацију овог модула. Стечена знања ученици треба књиговодствено да покажу и објасне.		
<b>Циљеви</b>		
<b>Општи циљеви наставе:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• усвоје основна знања о појму, задацима, циљевима и специфичностима књиговодствене евиденције у трговинским предузећима;</li> <li>• разумију поступак и метод утврђивања набавне и продајне цијене робе;</li> <li>• књиговодствено прате процес набавке и продаје робе уз примјену одговарајуће робне документације;</li> <li>• препознају, разликују и евидентирају настале трошкове пословања и трошкове робе;</li> <li>• утврде и анализирају финансијски резултат пословања трговински предузећа, као и да изврше његове распоdjелу;</li> <li>• развију смисао за тачност, ажурност, прегледност, уредност и истрајност у раду.</li> </ul>		

Теме:				
1. Специфичности пословања трговинских предузећа- цијена робе, разлика у цијени и калкуалција цијена трговинских роба 2. Евиденција набавке трговинске робе 3. Евиденција реализације трговинске робе 4. Евиденција трошкова трговине 5. Утврђивање и расподјела резултата пословања трговинског предузећа				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1.Специфичности пословања трговинских предузећа- цијена робе, разлика у цијени и калкуалција цијена трговинских роба	<ul style="list-style-type: none"><li>• Стицање основних знања о специфичности књиговодства привредног друштва које се бави пословима робног промета;</li><li>• Препознаје облике разлике у цијени као једног од елемената калкулације цијене трговинске робе;</li><li>• Разумије калкулкацију цијена трговинске робе.</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Познаје појам и задатке пословања трговинског предуећа;</li><li>• Објасни облике разлике у цијени (маржа, рабат и слободно формирана разлика у цијени);</li><li>• Објасни елементе калкулације цијене трговинске робе; (фактурна вриједност, набавна вриједност, продајна вриједност без ПДВ, продајна вриједност са ПДВ);</li><li>• Саставља калкулацију цијена трговинске робе (збирна и појединачна).</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Самостално процјењује дате ситуације из праксе и како их прокњижити;</li><li>• Самостално може да прокњижи дате пословне промјене;</li><li>• Самостално може да анализира дате пословне промјене;</li><li>• Самостално може да састави дату пословну промјену;</li><li>• Развија смисао за уредност, тачност и ажурност;</li><li>• Развија тимски рад и одговорности;</li><li>• Развија способности самосталног рада;</li><li>• Развија способности за креативност и комунитативност;</li><li>• Развија способности чувања релевантних података од злоупотребе;</li><li>• Развија радну етику;</li></ul>	<p>На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцјењивања.</p> <p><b><u>Препоруке за реализацију наставе за све наставне теме:</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Настава се реализује као активно оријентисана настава симулирајући реалне ситуације из праксе или из живота.</li><li>• Ученици воде свеску из Књиговодства примјењујући принципе уредности.</li><li>• Пожељно је у настави користити оригиналну документацију и на конкретним примјерима,</li></ul>
2. Евиденција набавке трговинске робе	<ul style="list-style-type: none"><li>• Препознаје и разликује документа која прате набавку трговинске робе;</li><li>• Познаје, разликује и евидентира начине вођења залиха робе по набавној цијени, продајној вриједности без ПДВ и</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Наведете документа која прате набавку трговинске робе;</li><li>• Објасни начин вођења залиха: по набавној цијени, продајној цијени без ПДВ, продајној цијени са ПДВ;</li><li>• Разумије и књижи набавку трговинске робе уз предходно састављену калкулацију уз примјену прописане стопе ПДВ;</li><li>• Наведете документа која прате</li></ul>		

	<p>продајној вриједности са ПДВ;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Разумије и евидентира интерно кретање залиха робе;</li> <li>• Разумије и евидентира промјену цијена трговинске робе (повећање и снижење цијене робе);</li> <li>• Разумије и евидентира мањак и вишак трговинске робе;</li> </ul>	<p>интерно кретање робе;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Објасни и књижи интерно кретање залиха трговинске робе;</li> <li>• Наведите документа која прате промјену цијена робе;</li> <li>• Објасни поступак промјене цијена робе;</li> <li>• Књижи повећање и снижење цијена робе у прописаној евиденцији;</li> <li>• Објасни и књижи настали мањак или вишак робе;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Развија способности за уредност и тачност код рачунања и књижења;</li> <li>• Отвореност примјени нових технологија;</li> <li>• Развија способности организовања и сарадње у групи;</li> <li>• Развијање сопствених ставова;</li> <li>• Стиче потребе за cjеложивотно учење и надоградњу знања.</li> </ul>	<p>извршити предвиђена књижења.</p> <p>Стечена теоријска знања примјенити на примјерима за вјежбу.</p> <p>Организовати посјете предузећу.</p>
<b>3. Евиденција реализације трговинске робе</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Разумије реализацију трговинске робе у унутрашњем промету зависно од начина вођења залиха;</li> <li>• Израчуна оставрену разлику у цијену;</li> <li>• Разумије набавну вриједност продате робе;</li> <li>• Евидентира реализацију трговинске робе зависно од начина вођења залиха;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Објасни реализацију (продају) трговинску робу зависно од начина вођења залиха робе;</li> <li>• Објасни, израчуна и прокњижи остварену разлику у цијену;</li> <li>• Објасни и књижи набавну вриједност продате робе као трошак и корекцију стања на овом конту за износ остварене разлике у цијену;</li> <li>• на практичном примјеру прокњиже и анализирају реализацију трговинске робе са пратећом документацијом</li> </ul>		<p>Користити:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• одговарајући уџбеник,</li> <li>• стручну литературу,</li> <li>• контни план,</li> <li>• књиговодствени програм,</li> <li>• примјере из праксе.</li> </ul>
<b>4. Евиденција трошкова трговине</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Препознаје и разликује трошкове који се јављају у трговинском предузећу;</li> <li>• Евидентира трошкове који се јављају у трговинском предузећу;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Усвоје знања о појму и врстама трошкова;</li> <li>• Разумије и разликује трошкове робе (зависни трошкови набавке) и трошкове пословања (материјални трошкови, трошкови бруто зарада, трошкови производних услуга, амортизација, нематеријални трошкови, трошкови финансирања);</li> </ul>		

		<ul style="list-style-type: none"> <li>• Разликују трошкове робе на примјерима за књижење;</li> <li>• Књиже и анализирају настале трошкове трговинског предузећа;</li> </ul>		
<b>5. Утврђивање и расподјела резултата пословања трговинског предузећа</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Препознаје и разликује приходе и трошкове који се јављају у трговинском предузећу;</li> <li>• Евидентира приходе и трошкове који се јављају у трговинском предузећу;</li> <li>• Обрачуна и евидентира периодични резултат пословања трговинског предузећа;</li> <li>• Распоређује резултат пословања трговинског предузећа;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Објасне врсте прихода и расхода у пословању трговинског предузећа;</li> <li>• Књиже настале приходе и расходе који настају у трговинским предузећима;</li> <li>• На основу прокњижених прихода и расхода утврде резултат пословања трговинског предузећа;</li> <li>• Утврде, анализирају и прикњиже остварену добит и начин њене расподјеле;</li> <li>• Утврде, анализирају и прокњиже остварени губитак и начин покрића губитка;</li> <li>• На практичним примјерима за књижење утврде и распореде резултат пословања трговинског предузећа;</li> </ul>		
<b>Интеграција</b>				
Садржаји овог модула су у вези са садржајима претходних модула из Књиговодства и других економских предмета Економија, Практична настава-Кореспонденција, Пословна информатика, Економика трговине, Трговинско пословање. Овај модул је могуће примјенити и на курсевима за омладину и одрасле изван редовне наставе, јер их на тај начин оспособљавају за самостално вођење пословних књига, као и за наставак школовања.				
<b>Извори</b>				
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Уџбеници које је одобрило Министарство просвјете и културе Републике Српске;</li> <li>- Друга стручна и теоријска литература (стручни часописи, приручници, збирке, видео и аудио записи, интернет и сл.).</li> </ul>				
<b>Оцјењивање</b>				

Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.